Raadsvoorstel

Raadsvergadering: 27-06-23
Kenmerk: ADV/23 - 17300
Zaaknr: Z45376
Datum voorstel: 12-6-2023
Portefeuillehouder: Wethouder ing. L. Mulder

Onderwerp: Zomernota 2023

Voorstel
De Zomernota 2023 ter kennisgeving aan te nemen.

Inleiding
Bijgaand bieden wij u de Zomernota 2023 aan. Het uitbrengen van een Zomernota is formeel geregeld in de Financiële Verordening. In deze Zomernota presenteert de gemeente Staphorst de kaders voor de begroting 2024.

Al enkele jaren blijken er bij het opstellen van de begroting veel onzekerheden te zijn met betrekking tot de Rijksbijdrage. We constateren dat het rijk onverminderd doorgaat met het decentraliseren van taken en het toedichten van een grote rol aan gemeenten in het oplossen van een aantal van de grootste maatschappelijke opgaven waar we als samenleving voor staan. Terwijl goede structurele financiële afspraken die recht doen aan de grote rol die de gemeenten spelen in de publieke dienstverlening, het oplossen van die maatschappelijke opgaven en het investeren in Nederland uitblijven. De grote opgaven, die iedereen raken en waarvan de uitvoering bij gemeenten ligt betreffen de klimaatopgave en de energietransitie, de woningnood, de opvang van ontheemden en mensen die thuiszorg of begeleiding nodig hebben.

Uit de Voorjaarsnota 2023 van het rijk blijkt dat gemeenten vanaf 2026 met een fors structureel tekort geconfronteerd blijven. Dit blijft uiteraard ook voor de gemeente Staphorst niet zonder gevolgen. In 2024 en 2025 is nog steeds sprake van een structureel sluitende begroting. Het beeld wijzigt met ingang van 2026, met name doordat de inkomsten uit het gemeentefonds teruglopen. Op dit moment wordt een tekort ingeschat dat oploopt tot ongeveer € 1,2 miljoen per jaar.

We kijken naar het geld dat nodig is om de activiteiten uit te voeren, maar ook naar de beschikbare capaciteit. We zien dat het knelt op de grote dossiers. Daarom doen we in deze kadernota een uitvraag voor het structureel investeren in projecten, gebouwen en personeel.

Argumenten
1.1 *hiermee geeft het college uitvoering aan de financiële verordening en de p & c – cyclus.*
Ter uitvoering van de Financiële Verordening en de uitwerking hiervan in de p & c –cyclus 2023 is de Zomernota 2023 samengesteld.

2.1 *hierdoor wordt de raad in de gelegenheid gesteld om de kaderstellende rol te vervullen.*

Aan de hand van deze Zomernota stelt de raad de kaders voor de begroting 2024 vast, hierdoor wordt invulling gegeven en recht gedaan aan het dualistisch stelsel: de raad stelt kaders.

Kanttekeningen

Ten tijde van het afronden van de Zomernota ontvingen wij het volgende bericht: *"Op 8 juni heeft het ministerie een nieuwe versie van de meicirculaire uitgebracht. De oude versie en de oude internetbijlagen heeft het ministerie van de website afgehaald. De nieuwe versie en de nieuwe internetbijlagen zijn gedateerd op de oude datum, van 31 mei 2023."*

Wij kunnen nog niet inschatten wat het effect is van de nieuwe versie. Dit zal in de begroting 2024 meegenomen worden.

Keuze en effect

Het College doet een voorstel aan de Raad met betrekking tot de gemaakte keuzes. Deze keuzes zijn uitgewerkt in deze Zomernota 2023. Aangezien de Zomernota 2023 een belangrijk kaderstellend document is voor de begroting 2024-2027 kan de Raad haar keuzes en wensen kenbaar maken aan het College.

Beleid- en regelgeving

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), financiële verordening gemeente Staphorst.

Financiën, Belastingen, risico's en beheersmaatregelen

De Zomernota 2023 is negatiever dan de begroting 2023. De verslechtering is in onderstaande tabel per jaarschijf weergegeven:

Mutatie begrotingssaldo	2024	2025	2026	2027
Saldo primitieve begroting 2023 - 2026	1.073	2.056	-402	
Saldo zomernota 2023	1.309	1.707	-872	-1.049
Mutatie saldo	236	-349	-470	-1.049

+ is positief, - is negatief *Bedragen * € 1.000*

De jaarschijven 2024 en 2025 zijn positief, maar de jaarschijven 2026 en 2027 laten negatieve saldo's zien. Ondanks dat de jaren 2024 en 2025 fors positief zijn is het toch lastig om nieuwe structurele lasten te ramen, dit vanwege de doorwerking in de jaren erna.

De grootste oorzaak van de tekorten komt door de afname van het gemeentefonds. Vanaf de jaarschijf 2026 is het accres sinds het coalitieakkoord (van het kabinet) niet meer gekoppeld aan de rijksuitgaven via de trap-op-trap-af-systematiek. In de Voorjaarsnota van het rijk is opgenomen dat het accres met ingang van 2027 wordt gekoppeld aan de bbp-ontwikkeling. Vooruitlopend op deze nieuwe financieringssystematiek heeft het kabinet in de septembercirculaire 2022 eenmalig € 1 miljard beschikbaar gesteld. Dit bedrag is in de meicirculaire vanaf 2027 structureel opgenomen. Dit zorgt echter niet voor een vloeiende overgang van de oude systematiek naar nieuwe systematiek. Dit stelt ook minister Kaag : "Als het Rijk de normering 'trap op, trap af' met de rijksuitgaven had voortgezet, was het gemeentefonds in 2026 € 1,9 miljard hoger geweest en in 2027 € 2,7 miljard." Bron: Tweede Kamer, vergaderjaar 2022 – 2023, 36.350, *Lijst van vragen en antwoorden over de Voorjaarsnota 2023, antwoord 64.*

Het Rijk en de VNG hebben een financieel principeakkoord bereikt voor de Hervormingsagenda Jeugd. In de meicirculaire wordt voor jeugdzorg de middelen voor de jaren 2024 en 2025 onder voorbehoud van omzetting naar een definitief akkoord op de Hervormingsagenda beschikbaar gesteld. Voor de jaren 2026 en 2027 zijn de kortingen op het gemeentefonds ingeboekt.

Uitvoering
Mede op basis van de bespreking en inbreng van de Raad wordt de begroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027 vanuit de kaders van de Zomernota in de komende zomerperiode samengesteld.

Communicatie
Middels een persbericht is de lokale pers over deze Zomernota 2023 actief geïnformeerd.

Digitaal bijgevoegd / ter inzage liggende stukken
De Zomernota 2023 is digitaal in te zien via de begrotingsapp: https://staphorst.begrotingsapp.nl

Burgemeester en wethouders van Staphorst,

J. ten Kate , burgemeester.

M. Kragting-de Groot , secretaris.

De raad van de gemeente Staphorst; Zaaknr. Z45376

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 12-06-23

Gelet op:
De financiële verordening gemeente Staphorst, artikel 4

B E S L U I T:
De Zomernota 2023 ter kennisgeving aan te nemen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Staphorst van 11-07-23

J. ten Kate , voorzitter

S.M.H. Voortman ,griffier